



PŘIJATÉ TEXTY

P10_TA(2026)0191

Potřeba snížit počet úmrtí souvisejících s prací

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 21. května 2026 o potřebě snížit počet úmrtí souvisejících s prací (2025/3046(RSP))

Evropský parlament,

- s ohledem na články 151, 153 a 156 Smlouvy o fungování Evropské unie,
 - s ohledem na směrnici Rady 89/391/EHS ze dne 12. června 1989 o zavádění opatření pro zlepšení bezpečnosti a ochrany zdraví zaměstnanců při práci¹,
 - s ohledem na Strategický rámec EU pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci na období 2021–2027,
 - s ohledem na své usnesení ze dne 10. března 2022 o novém strategickém rámci EU pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci na období po roce 2020²,
 - s ohledem na své usnesení ze dne 17. prosince 2025 obsahující doporučení Komisi k digitalizaci, umělé inteligenci a algoritmickému řízení na pracovišti – utváření budoucnosti práce³,
 - s ohledem na Listinu základních práv Evropské unie, zejména na její článek 31, který stanoví, že každý pracovník má právo na pracovní podmínky respektující jeho zdraví, bezpečnost a důstojnost,
 - s ohledem na čl. 136 odst. 2 jednacího řádu,
- A. vzhledem k tomu, že bezpečnost a ochrana zdraví při práci jsou základním pilířem evropské sociální politiky a ústředním prvkem ochrany lidské důstojnosti, základních práv pracovníků a

¹ Úř. věst. L 183, 29.6.1989, s. 1,
ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/1989/391/oj>.

² Úř. věst. C 347, 9.9.2022, s. 122.

³ Úř. věst. C, C/2026/2154, 6.5.2026, ELI:
<http://data.europa.eu/eli/C/2026/2154/oj>.

spravedlivých a bezpečných pracovních podmínek;

- B. vzhledem k tomu, že v roce 2023 bylo v EU zaznamenáno 3 298 smrtelných pracovních úrazů a přibližně 2,8 milionu jiných než smrtelných úrazů, které vedly k nejméně čtyřdenní pracovní neschopnosti; vzhledem k tomu, že tyto statistiky nadále upozorňují na závažné problémy v rizikových odvětvích s vysokým výskytem pracovních úrazů, jako je stavebnictví, doprava, zpracovatelský průmysl a zemědělství;
- C. vzhledem k tomu, že mladí pracovníci jsou zranitelnější vůči vážným pracovním úrazům oproti svým starším kolegům, kdy míra úrazovosti je o více než 40 % vyšší než u zkušenějších pracovníků, což odráží jejich větší zranitelnost kvůli omezeným pracovním zkušenostem, nedostatečnému školení a ničímú povědomí o rizicích na pracovišti; vzhledem k tomu, že mohou být v mládí nebo později v životě vystaveni špatným pracovním podmínkám, které mohou vést k nemocem z povolání;
- D. vzhledem k tomu, že je důležité uplatňovat genderové hledisko na bezpečnost a ochranu zdraví při práci, neboť v závislosti na pohlaví mohou být zaměstnanci v různé míře vystaveni určitým druhům látek nebo rizik a mohou být vůči nim zranitelnější;
- E. vzhledem k tomu, že pracovníci v odvětvích, jako je zdravotní a sociální péče, jsou vystaveni násilí a psychosociálním rizikům a rovněž čelí významným a často podceňovaným rizikům pro svoji bezpečnost; vzhledem k tomu, že násilí a šikana na pracovišti mohou způsobit vážnou psychickou újmu a jsou spojeny se zvýšeným rizikem problémů s duševním zdravím; vzhledem k tomu, že tyto jevy jsou hlášeny zejména ve zdravotnictví a pečovatelských službách;
- F. vzhledem k tomu, že v posledních letech několik členských států informovalo o výrazném nárůstu útoků proti příslušníkům orgánů veřejné moci vykonávajícím povinnosti v oblasti prosazování práva, jakož i proti pracovníkům záchranných služeb; vzhledem k tomu, že některé profesní činnosti, zejména ty, které souvisejí s výkonem veřejné moci a oprávněným použitím síly, se vyznačují strukturálním a trvalým vystavením riziku vážného ublížení na zdraví nebo smrti v důsledku úmyslného násilí ze strany třetích osob; vzhledem k tomu, že vyhrožování a úmyslné násilné činy vůči pracovníkům záchranných služeb, jako jsou záchranáři a hasiči, jsou novým jevem; vzhledem k tomu, že takové vystavení zahrnující úmyslné činy třetích osob odlišuje tyto profese od jiných forem rizikové práce a odůvodňuje, aby byla povaha těchto rizik náležitě uznána;
- G. vzhledem k tomu, že přeshraniční a migrující pracovníci, včetně pracovníků ze třetích zemí, jsou obzvláště zranitelní vůči pracovnímu vykořisťování a trestné činnosti související s prací; vzhledem k tomu, že z výzkumu vyplývá, že celosvětově je u těchto pracovníků přibližně

o 70 % vyšší riziko smrtelného pracovního úrazu než u místních pracovníků⁴, a že v EU je toto riziko rovněž výrazně vyšší, přibližně 65 %, zejména u pracovníků z východní Evropy; vzhledem k tomu, že státní příslušníci třetích zemí jsou třikrát více ohroženi pracovním úrazem a podle odhadu, že je hlášen pouze každý pátý úraz, což podtrhuje, že tento jev je velmi podceňován a že je nutné posílit mechanismy ochrany a prosazování a dodržovat právní předpisy a důstojnost práce;

- H. vzhledem k tomu, že značný počet úmrtí souvisejících s prací je způsoben nemocemi z povolání, které jsou příliš často podceňovány, nedostatečně uznávány a nedostatečně hlášeny, zejména kvůli nerovnostem v přístupu k péči, prevenci a následným opatřením, nedostatečné sledovatelnosti expozice a latenci některých nemocí; vzhledem k tomu, že nedostatečné oznamování a nedostatečné uznávání nemocí z povolání podkopává účinné politiky prevence, kompenzační mechanismy a systémy prosazování;
- I. vzhledem k tomu, že rakovina je nejčastější příčinou úmrtí souvisejících s prací v EU; vzhledem k tomu, že pracovníci mohou být na pracovišti vystaveni kombinaci látek, které dále zvyšují zdravotní rizika; vzhledem k tomu, že vystavení faktorům, jako je záření, pracovní stres, nevhodná organizace práce a nevyhovující pracovní podmínky, je spojeno s rakovinou související s prací; vzhledem k tomu, že je na vzestupu výskyt rakoviny kůže jako jedné z nejrozšířenějších nemocí z povolání, avšak pouze velmi malé procento těchto případů je uznáváno za nemoc z povolání;
- J. vzhledem k tomu, že v souvislosti s aktualizovaným doporučením Komise o nemocech z povolání přijatým dne 28. listopadu 2022⁵ bylo zdůrazněno, že je důležité podporovat pracovníky, kteří jsou vystaveni rizikům v souvislosti s prací, a rodiny, které v důsledku této expozice přišly o své příbuzné, včetně poskytnutí odpovídající pomoci;
- K. vzhledem k tomu, že prevence pracovních úrazů a nemocí z povolání je základem evropské sociální politiky a práva na volný pohyb pracovníků; vzhledem k tomu, že se nejedná pouze o právní povinnost vyplývající z práva EU, zejména směrnice Rady 89/391/EHS, a vnitrostátních právních systémů, ale také o strategickou sociální a hospodářskou investici, která může mít pozitivní a trvalé účinky na pracovníky, společnosti a celou

⁴ Viz například Lau et al., „*Workplace mortality risk and social determinants among migrant workers*“ (Riziko úmrtí na pracovišti a sociální determinanty u migrujících pracovníků), *The Lancet Public Health*, Svazek 9, vydání 11, 2024, E935-E949, [https://doi.org/10.1016/S2468-2667\(24\)00226-3](https://doi.org/10.1016/S2468-2667(24)00226-3)).

⁵ Doporučení Komise (EU) 2022/2337 ze dne 28. listopadu 2022 týkající se evropského seznamu nemocí z povolání (Úř. věst. L 309, 30.11.2022, s. 12, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reco/2022/2337/oj>).

společnost a přispět ke snížení rizik, omezení socioekonomických nákladů spojených s pracovními úrazy a celkovému zlepšení kvality a udržitelnosti pracovního prostředí;

- L. vzhledem k tomu, že se ukázalo, že zvláštní školení poskytované dobrovolným hasičům, včetně školení první pomoci, posouzení rizik, evakuačních postupů a požární prevence, zvyšuje bezpečnost na pracovišti tím, že umožňuje rychlou a účinnou reakci na závažné incidenty a podporuje kulturu prevence rizik, čímž přispívá ke snížení závažnosti pracovních úrazů; vzhledem k tomu, že podle směrnice 89/391/EHS mají zaměstnavatelé právní povinnost provádět posouzení rizik, poskytovat odbornou přípravu a zajistit opatření pro první pomoc, hašení požárů a evakuaci a podpora dovedností dobrovolných hasičů na pracovišti může tyto povinnosti doplnit a dále posílit bezpečnost při práci;
- M. vzhledem k tomu, že inspekce práce hrají klíčovou úlohu při zajišťování účinného provádění politik v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci na vnitrostátní, regionální a místní úrovni a mají zásadní význam pro předcházení pracovnímu vykořisťování a nebezpečným pracovním podmínkám;
- N. vzhledem k tomu, že zásadní změny ve světě práce – včetně šíření nestandardních forem práce, nejisté práce, rostoucího podílu mladých pracujících v nejistých zaměstnáních a pracích s vysokým rizikem, stárnutí pracovní síly, digitalizace, zavádění nových technologií a globalizace – vedly ke zvýšeným psychosociálním rizikům, pracovnímu stresu a novým výzvám v oblasti zdraví při práci, což vyžaduje širší a integrované strategie prevence;
- O. vzhledem k tomu, že psychosociální rizika v práci, jako je chronický stres, vyhoření a obtěžování, jsou hlavní a rostoucí příčinou špatného zdravotního stavu a úmrtí souvisejících s prací, a často zůstávají podceňována, nedostatečně hlášena a není jim věnována dostatečná pozornost;
- P. vzhledem k tomu, že psychologicky podpůrné pracovní prostředí posiluje duševní zdraví a fyzickou pohodu pracovníků; vzhledem k tomu, že psychosociální rizika mohou vyplývat z nevhodného uspořádání práce a ze špatných organizačních nebo manažerských postupů a mohou vést ke stresu, úzkosti, vyhoření a depresi; vzhledem k tomu, že dlouhodobá expozice nepříznivým psychosociálním pracovním podmínkám je spojena se závažnými důsledky pro duševní zdraví, včetně chronického onemocnění a zvýšeného rizika sebevraždy;
- Q. vzhledem k tomu, že rostoucí využívání umělé inteligence a systémů algoritmického řízení na pracovišti může zintenzivnit pracovní tempo, vést k vyššímu pracovnímu zatížení, zvýšit psychosociální rizika, narušit samostatnost pracovníků a vytvořit nová rizika pro

bezpečnost a zdraví při práci;

- R. vzhledem k tomu, že změna klimatu, včetně stoupajících teplot, častějších a intenzivnějších vln veder a dalších extrémních povětrnostních jevů, představuje rostoucí a mnohostranné riziko pro zdraví, bezpečnost a pracovní podmínky pracovníků v celé EU; vzhledem k tomu, že dlouhodobá expozice horku může mít závažné zdravotní důsledky, jako je vyčerpání z horka, úpal a další onemocnění související s horkem, a zároveň zvýšit pravděpodobnost únavy, sníženého soustředění, zhoršené schopnosti rozhodování a tím i pracovních úrazů, což vyžaduje cílená preventivní a ochranná opatření;
- S. vzhledem k tomu, že účinné strategie prevence, osvětová opatření, iniciativy v oblasti dobrých životních podmínek a podpora silné kultury bezpečnosti a ochrany zdraví při práci mají zásadní význam pro prevenci závažných úrazů a nemocí z povolání a pro snížení počtu úmrtí souvisejících s prací; vzhledem k tomu, že tyto preventivní přístupy nejen chrání zdraví a bezpečnost pracovníků, ale přinášejí také hospodářské výhody podnikům a společnosti jako celku;
- T. vzhledem k tomu, že je třeba zvýšit úsilí o dosažení cílů stanovených v Agendě pro udržitelný rozvoj 2030, zejména cíle 8.8: „Chránit práva a podporovat bezpečné a stabilní pracovní podmínky pro všechny pracující, včetně pracujících migrantů – zejména žen, a lidí s nejistým zaměstnáním“;
- U. vzhledem k tomu, že ve svém usnesení ze dne 10. března 2022 uvítal zavedení přístupu „vize nula“ k pracovním úrazům a nemocem z povolání a vyzval k vypracování ambiciózního plánu na snížení počtu pracovních úrazů a vymýcení úmrtí souvisejících s prací a nemocí z povolání, jakož i k posílení preventivních opatření a prosazování stávajících právních předpisů v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci; vzhledem k tomu, že cíl nulového počtu úmrtí by měl být vnímán nejen jako politický cíl, ale také jako etická a sociální povinnost vůči všem pracovníkům;
- V. vzhledem k tomu, že právo každého pracovníka na bezpečné a zdravé pracovní prostředí musí být plně zaručeno prostřednictvím účinných opatření k prevenci pracovních úrazů a nemocí z povolání, jakož i prostřednictvím pravidelných kontrol a skutečně odrazujících sankcí, podpořených odpovídajícími prostředky pro příslušné orgány; vzhledem k tomu, že nedodržování právních předpisů v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci je hlavní součástí pracovního vykořisťování a ohrožuje dosažení cíle nulového počtu úmrtí, je nezbytné zajistit důsledné a účinné prosazování stávajících právních předpisů, mimo jiné posílením inspektorátů práce a jejich kontrolních a sankčních nástrojů;

- W. vzhledem k tomu, že účinné provádění přístupu „vize nula“ vyžaduje měřitelná opatření a cíle, komplexní přístup zahrnující všechny pracovní úrazy a nemoci z povolání, rozvoj a podporu kultury prevence a odpovídající zdroje;
- X. vzhledem k tomu, že odbory a zástupci zaměstnanců hrají důležitou roli při ochraně bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, včetně kontroly dodržování a podpory účinného provádění stávajících pravidel; vzhledem k tomu, že v oblasti působnosti směrnice 89/391/EHS však přetrvávají mezery, zejména pokud jde o některé kategorie pracovníků, včetně pracovníků v cizí domácnosti, kteří jsou z ochrany částečně nebo zcela vyloučeni, což narušuje zásadu rovné ochrany, zejména žen, státních příslušníků třetích zemí a dalších skupin ve zranitelném postavení, a je proto nezbytné zajistit odpovídající a jednotnou úroveň ochrany;
- Y. vzhledem k tomu, že stávající Strategický rámec EU pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci na období 2021–2027 brzy skončí; vzhledem k tomu, že k urychlení pokroku při plnění cíle nulového počtu úmrtí bude nezbytný obnovený politický závazek a aktualizovaný a ambicióznější rámec;
- Z. vzhledem k tomu, že památka obětí pracovních úrazů je aktem kolektivní paměti a morální odpovědnosti, který pomáhá udržet vysokou úroveň povědomí veřejnosti o hodnotě lidského života, posílit kulturu prevence a obnovit závazek evropských a vnitrostátních institucí k dosažení cíle nulového počtu úmrtí na pracovišti;
- AA. vzhledem k tomu, že kolektivní paměť se musí promítnout do odpovědnosti, a to i prostřednictvím spolehlivého podávání zpráv; vzhledem k tomu, že je často obzvláště obtížné zaznamenat všechny pracovní úrazy, včetně smrtelných; vzhledem k tomu, že je nutné zajistit, aby všichni pracovníci měli k dispozici odpovídající úroveň sociální ochrany;
- AB. vzhledem k tomu, že tragédie v dole Bois du Cazier v Marcinelle, k níž došlo dne 8. srpna 1956 a která si vyžádala život 262 horníků, z nichž mnozí byli občany států, které jsou dnes součástí Evropské unie, je trvalým symbolem boje za důstojnou práci, solidaritu a sociální spravedlnost v Evropě;
- AC. vzhledem k tomu, že v důsledku vysokého počtu evropských národností mezi oběťmi byla tragédie v Marcinelle prvním neštěstím, které bylo v Evropě vnímáno kolektivně a na základě kterého se již tehdy vytvořila představa jednotného společenství, které bude společně řešit klíčové otázky, jako je práce, bezpečnost, spravedlnost a důstojnost;
- AD. vzhledem k tomu, že připomínání si událostí v Marcinelle udržuje povědomí o základní hodnotě volného pohybu pracovníků, jejich

právech a jejich bezpečnosti, což jsou priority pro účinnou a konkurenceschopnou sociální Evropu;

- AE. vzhledem k tomu, že i další historické tragédie spojené s prací, včetně požáru v dole Marie, k němuž došlo dne 31. května 1892, neštěstí v dole v Courrières ze dne 10. března 1906, neštěstí v dole v Luisenthalu ze dne 7. února 1962, neštěstí v dole v Aliveri v roce 1968, výbuchu v továrně na náboje v Lapua ve Finsku v roce 1976 a smrtelného výbuchu a požáru v továrně Violanta v Řecku v lednu 2026, jsou hluboce zakořeněny ve společné paměti několika členských států a jsou i nadále připomínkou toho, že je naléhavě nutné přijímat účinná opatření pro prevenci a ochranu pracovníků;
1. vyzývá k vyhlášení Evropského dne památky obětí pracovních úrazů a ochrany a důstojnosti pracovníků, který by každoročně připadal na 8. srpna a při němž by se připomínalo neštěstí v dole Bois du Cazier v Marcinelle, které vzhledem ke své evropské povaze – související s tím, že při něm zahynuli pracovníci z několika států, které jsou nyní součástí EU – představuje společný symbol boje za důstojnou práci a potřeby společně chránit zdraví a bezpečnost při práci;
 2. poukazuje na to, že tento evropský den by měl sloužit k uctění památky obětí pracovních úrazů a nemocí z povolání a zvýšení povědomí široké veřejnosti, podniků a institucí o významu prevence, bezpečnosti a důstojných pracovních podmínek; připomíná však, že zvyšování povědomí by mělo být spojeno s aktuálními zdravotními a bezpečnostními riziky, čímž by se skutečně přispělo k prevenci úmrtí, úrazů a nemocí na pracovištích; zdůrazňuje, že tento evropský den může přispět k posílení závazku EU a členských států k přístupu „vize nula“, zejména podporou prevence na pracovišti, prosazování bezpečné a důstojné práce, odborné přípravy, zvyšování povědomí o nových rizicích, sociálního dialogu a účinného vymáhání stávajících právních předpisů, jakož i k pokroku v opatřeních EU zaměřených na řešení psychosociálních rizik, muskuloskeletálních poruch a zdravotních rizik při práci spojených s extrémními povětrnostními jevy ve všech odvětvích a podnicích všech velikostí; je toho názoru, že tento evropský den by rovněž představoval každoroční příležitost k posouzení pokroku při plnění cíle „vize nula“, ke zjištění nedostatků v prevenci a prosazování, k posílení politické odpovědnosti na vnitrostátní i unijní úrovni a k opětovnému potvrzení nutnosti účinných kontrol;
 3. zdůrazňuje, že tento evropský den, který by doplnil Světový den bezpečnosti a ochrany zdraví při práci Mezinárodní organizace práce (MOP) dne 28. dubna, by měl prosazovat konkrétní iniciativy ve školách, na pracovištích a v institucích, včetně osvětových kampaní, vzdělávacích programů a výměny osvědčených postupů v oblasti prevence, a tím posílit kulturu bezpečnosti napříč generacemi a odvětvími;

4. zdůrazňuje, že tento evropský den by měl přispět k posílení závazku EU a členských států k plnění cíle systematického a trvalého odstraňování pracovních úrazů, nemocí z povolání a úmrtí v souvislosti s prací v souladu s přístupem „vize nula“, zejména podporou prevence, prosazování bezpečné a důstojné práce, odborné přípravy, zvyšování povědomí o nových rizicích, sociálního dialogu a účinného uplatňování stávajících právních předpisů;
5. zdůrazňuje, že je důležité posílit práva pracovníků na informace, konzultace a účast prostřednictvím volby zástupců pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci a přijímání kolektivních smluv;
6. zdůrazňuje, že dosažení cíle nulového počtu úmrtí souvisejících s prací vyžaduje úzkou spolupráci mezi členskými státy, zaměstnavateli, sociálními partnery, inspektoráty práce, výzkumnými institucemi a agenturami EU; vyzývá k posílení výměny osvědčených postupů, údajů a metodik prevence s podporou Evropské agentury pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci (EU-OSHA);
7. vyzývá Komisi, aby posoudila a řešila rizika v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci spojená s umělou inteligencí a systémy algoritmického řízení, včetně intenzifikace práce, psychosociální zátěže, nepřiměřeného dohledu a stírání hranic pracovní doby; vyzývá Komisi a členské státy, aby uznaly a řešily nová rizika úmrtí a vážných úrazů spojená s novými formami zaměstnání, včetně práce prostřednictvím platform a algoritmicky řízené práce; zdůrazňuje, že pracovníci zaměstnaní prostřednictvím digitálních pracovních platform a pracovníci, jejichž úkoly, tempo a výkonnost jsou řízeny nebo hodnoceny nástroji založenými na umělé inteligenci, mohou čelit zvýšeným rizikům v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v důsledku intenzivnějšího pracovního rytmu, nepatřičného monitorování, nedostatečné transparentnosti algoritmického rozhodování, mimo jiné s ohledem na identifikovatelné kontaktní osoby a nevhodné nebo nedostatečné informace či odbornou přípravu; zdůrazňuje, že zavádění těchto technologií má být podmíněno náležitým posouzením rizik, transparentním informováním pracovníků a konzultacemi s nimi a musí se na ně vztahovat smysluplný lidský dohled v souladu s právními předpisy v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci;
8. vyzývá Komisi, aby komplexně posoudila a předvíдалa rizika v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci vyplývající z faktorů souvisejících s klimatem, včetně tepelného stresu, extrémních povětrnostních jevů, znečištění ovzduší, zvýšené expozice nebezpečným látkám během projektů renovace a modernizace infrastruktury a vzniku nových biologických rizik; požaduje posílení preventivních opatření na základě tohoto posouzení s cílem posílit odolnost a připravenost v rámci vnitrostátních systémů bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, mimo jiné prostřednictvím mechanismů včasného varování a odvětvových pokynů pro riziková odvětví, jako je

stavebnictví, zemědělství a doprava, jakož i pro další dotčená odvětví, včetně záchranných služeb; zdůrazňuje, že je třeba vybavit inspektoráty práce a zaměstnavatele praktickými pokyny na úrovni EU pro řízení práce v horku a dalších pracovních rizik souvisejících s klimatem;

9. zdůrazňuje, že je třeba uznat dopady extrémního horka a změny klimatu jako hlavní rizikové faktory při práci, a vyzývá Komisi a členské státy, aby posílily preventivní, ochranná a přizpůsobivá opatření na pracovišti s cílem snížit počet pracovních úrazů, nemocí z povolání a úmrtí;
10. vyzývá Komisi, Radu, občanskou společnost a sociální partnery, aby podpořili zavedení a připomínání si tohoto evropského dne jakožto občanského závazku, který spojuje instituce, podniky a občany, mimo jiné prostřednictvím poskytování informací, zvyšování povědomí a poskytování praktických preventivních nástrojů uzpůsobených pro malé a střední podniky a zranitelné pracovníky a prostřednictvím výměny osvědčených postupů v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci; zdůrazňuje, že tyto iniciativy by se měly konkrétně zabývat psychosociálními riziky, riziky spojenými s horkem a extrémními pracovními teplotami, riziky spojenými se subdodavatelskými řetězci a nestandardními formami práce a problémy, které se týkají vyslaných, sezónních a jiných přeshraničních pracovníků, což zajistí dodržování zásady rovného zacházení a účinné uplatňování předpisů hostitelské země v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a sociální ochrany; připomíná, že nadměrně dlouhá pracovní doba často vede k únavě a zvyšuje riziko smrtelných pracovních úrazů;
11. vybízí členské státy, aby zvyšovaly povědomí zaměstnavatelů a pracovníků o jejich odpovědnosti za zajištění vlastní bezpečnosti i bezpečnosti ostatních, odborné přípravy v oblasti první pomoci pro všechny zaměstnance, zejména v odvětvích s vyššími pracovními riziky, a aby zajistily, aby tato odborná příprava byla pravidelně aktualizována, široce přístupná a začleněna do politiky v oblasti bezpečnosti na pracovišti; zdůrazňuje, že zaměstnavatelé nesou primární odpovědnost za zajištění zdraví a bezpečnosti pracovníků, a to i prostřednictvím hodnocení rizik, preventivních opatření, poskytování osobních ochranných prostředků, služeb v oblasti ochrany zdraví při práci, účinného provádění právních předpisů v oblasti bezpečnosti práce, a poskytování odpovídajících informací, pokynů a odborné přípravy zaměstnancům; zdůrazňuje odpovědnost zaměstnavatelů za zajištění skutečného zapojení zaměstnanců a jejich zástupců do vypracování postupů v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, posuzování rizik a nebezpečí, plánování a monitorování opatření a provádění preventivní činnosti;
12. připomíná, že na mnoha pracovištích se stále větším problémem stává násilí, zejména v odvětví služeb a zdravotní péče a vůči pracovníkům záchranných služeb; trvá na nutnosti přijmout opatření

k prosazování přístupu nulové tolerance k šikaně, obtěžování a dalším formám násilí na pracovišti, a to prostřednictvím zlepšení a podpory organizačních a legislativních podpůrných struktur a prostřednictvím lepších systémů hlášení incidentů;

13. vyzývá Komisi a agenturu EU-OSHA, aby využily evropský den jako příležitost k šíření aktuálních údajů, srovnávacích analýz a fakticky podložených pokynů v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci se zvláštním zaměřením na psychosociální rizika, nestandardní formy práce, mikropodniky a malé podniky a nejzranitelnější skupiny pracovníků; dále vyzývá Komisi a agenturu EU-OSHA, aby zveřejnily přehled nemocí z povolání a smrtelných pracovních úrazů v celé EU a v jednotlivých zemích, včetně ukazatelů prevence a kontrol (včetně inspekce práce), a tím lépe usměrnily veřejné politiky a posílily odpovědnost; dále zdůrazňuje, že je důležité systematicky sledovat a analyzovat trendy v oblasti pracovních podmínek, psychosociálních rizik, kapacit inspekce práce a dodržování norem v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci ve všech členských státech, a to s cílem posílit prevenci, transparentnost a vzestupnou konvergenci pracovních podmínek v celé EU;
14. vyzývá Komisi, aby ve spolupráci s Eurostatem a členskými státy zlepšila shromažďování, harmonizaci a transparentnost údajů o pracovních úrazech a nemocech z povolání, včetně psychosociálních rizik a nemocí s dlouhou dobou latence, a aby se zabývala nedostatečným oznamováním;
15. vyzývá Komisi a členské státy, aby zajistily, že odpovědnost za dodržování právních předpisů v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci bude jasně zakotvena na úrovni vedení a široce začleněna do organizace, mimo jiné prostřednictvím účinných plánů prevence a účasti pracovníků; zdůrazňuje, že provádění posouzení rizik samo o sobě přispívá ke snížení počtu nehod;
16. zdůrazňuje význam regulačních inspekce v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, které pomáhají dosáhnout bezpečných a zdravých pracovišť, a zároveň uznává, že jejich dosah může být omezený; vyzývá členské státy, aby zvýšily počty stálých zaměstnanců inspektorátů práce, poskytly jim odpovídající zdroje a posílily jejich institucionální nezávislost s cílem zajistit účinné provádění právních předpisů v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a reagovat na transformaci světa práce;
17. vyzývá Komisi a členské státy, aby posílily prosazování právních předpisů v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, včetně zajištění odpovídajících zdrojů pro inspektoráty práce, zlepšení přeshraniční spolupráce a zajištění účinného dodržování, a to zejména v případech, kdy závažná nedbalost vede k závažným zraněním nebo k úmrtí; domnívá se, že aby byla pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví při práci důvěryhodná a účinná, musí být

dostatečně odrazující a přiměřená;

18. vítá hodnotící zprávu Komise o Evropském orgánu pro pracovní záležitosti (ELA) a uznává jeho úlohu při účinném prosazování pracovního práva EU a pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, zejména v přeshraničním kontextu a ve vysoce rizikových odvětvích, a znovu vyzývá Komisi, aby posílila mandát orgánu ELA s cílem zlepšit prosazování pracovního práva EU a bezpečnosti a ochrany zdraví při práci; zdůrazňuje, že je důležité zajistit konkrétní přidanou hodnotu na podporu vnitrostátních donucovacích orgánů, a to i prostřednictvím posílení koordinovaných a společných inspekcí práce a možnosti účinněji přispívat k odhalování a potírání porušování předpisů; zdůrazňuje, že je třeba podporovat větší sladění a zjednodušení pravidel mobility pracovních sil a souvisejících kontrolních postupů, mimo jiné prostřednictvím jednotnějších pravidel a účinnější výměny informací v souladu s pokyny orgánu ELA;
19. vyzývá Komisi, aby na základě priorit stávajícího strategického rámce EU pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci na období 2021–2027 a zkušeností s ním získaných definovala nový strategický rámec v rámci Plánu pro kvalitní pracovní místa na období 2028–2034; zdůrazňuje, že tento nový strategický rámec by měl být jasný, měřitelný a časově omezený, měl by stanovit jasné a nové požadavky a měl by být zaměřen na snížení počtu pracovních úrazů a smrtelných pracovních úrazů, dokončení přechodu k nulovému počtu smrtelných pracovních úrazů, posílení ochrany pracovníků, zejména ve vysoce rizikových odvětvích a u zranitelných skupin, řešení nových pracovních rizik, včetně rizik vyplývajících z nových forem práce, digitalizace a psychosociálních rizik, a zajištění přizpůsobení pracovních podmínek extrémním teplotám;
20. vítá směrnice, jejichž cílem je snížit rizika expozice karcinogenům a dalších potenciálně smrtelných nemocí z povolání; konstatuje, že prevence smrtelných nemocí z povolání vyžaduje rozvoj odborných znalostí souvisejících s expozicí, a to jak na pracovištích, tak ve službách pracovního lékařství; připomíná, že je důležité zajistit na pracovištích odpovídající zdroje pro identifikaci rizik expozice a jejich prevenci, a to ve spolupráci se službami ochrany zdraví při práci, které mohou poskytovat poradenství ohledně vhodných opatření v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci; má za to, že pracovníci, kterým hrozí expozice látkám způsobujícím závažné nemoci z povolání, by měli mít přístup ke službám v oblasti ochrany zdraví při práci a k pravidelným zdravotním kontrolám za účelem monitorování potenciální expozice; zdůrazňuje, že jakákoli komplexní strategie pro snížení počtu úmrtí při práci se musí výslovně zabývat rakovinou z povolání jako tichou, ale hlavní příčinou úmrtí v souvislosti s prací, včetně nemocí s dlouhou dobou latence v důsledku dlouhodobé expozice karcinogenům na pracovišti; zdůrazňuje, že je třeba zlepšit shromažďování údajů na úrovni EU o

nádorových onemocnění z povolání, aby plně odrážely skutečný rozsah úmrtí souvisejících s prací;

21. je znepokojen tím, že vyslaní pracovníci, migrující pracovníci a pracovníci v subdodavatelských řetězcích jsou vystaveni nepřiměřeným rizikům v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, včetně rizika smrtelných úrazů, v důsledku roztržštěných řetězců odpovědnosti, nedostatečné koordinace a rozmělněné odpovědnosti, zejména v rizikových odvětvích, jako je stavebnictví; vyzývá Komisi, aby posoudila, zda stávající *acquis* v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci dostatečně zaručuje účinné provádění minimálních požadavků na bezpečnost a ochranu zdraví ve všech subdodavatelských řetězcích, a aby v případě zjištění nedostatků navrhla legislativní opatření;
22. vyzývá členské státy, aby podporovaly kulturu bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, zejména u mladých pracovníků, a to kombinací vzdělávání a praktických zkušeností; má za to, že vzdělávací instituce by měly poskytovat obecné informace a odbornou přípravu v oblasti zdraví a bezpečnosti, zatímco zaměstnavatelé by měli zajistit odbornou přípravu zaměřenou na konkrétní pracovní místo, zejména během učňovské přípravy a stáží;
23. vybízí členské státy, aby vytvořily podpůrné rámce usnadňující zaměstnávání dobrovolných hasičů, přičemž uznává hodnotu dovedností, které získají, zejména v oblasti první pomoci, prevence rizik, hašení požárů, používání hasičského vybavení a organizace evakuace a zlepšení bezpečnosti na pracovišti, prevence pracovních úrazů a snížení závažnosti těchto úrazů při čekání na příjezd záchranných služeb;
24. zdůrazňuje, že mikropodniky a malé a střední podniky mají často omezenou administrativní kapacitu, finanční zdroje a specializované odborné znalosti; vyzývá ke komplexním a cíleným podpůrným opatřením, která jim pomohou účinně identifikovat pracovní rizika, nemoci z povolání a úmrtí související s prací, předcházet jim a řídit je, mimo jiné prostřednictvím zjednodušených a uživatelsky vstřícných nástrojů pro posuzování rizik, odvětvových pokynů, programů praktické prevence a dostupné odborné přípravy a k podpoře při dodržování povinností v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci;
25. žádá Komisi, aby ve spolupráci s členskými státy a sociálními partnery posílila pokyny EU týkající se podpory obětem pracovních úrazů a nemocí z povolání a jejich rodin; dále vyzývá Komisi, aby posoudila možnost vypracovat doporučení zaměřená na prosazování přiměřené podpory a mechanismů odškodnění obětí a jejich rodin a podpořila sbližování ochrany v celé EU;
26. vyzývá členské státy, aby zajistily, že všichni pracovníci budou účinně

využívat bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v souladu s vnitrostátními systémy a postupy, včetně pracovníků platforem, státních příslušníků třetích zemí a pracovníků v cizích soukromých domácnostech; vyzývá členské státy a sociální partnery, aby prosazovali využívání inovativních řešení a osvědčených postupů k prevenci pracovních úrazů a nemocí z povolání, a to i prostřednictvím iniciativ, jako jsou ceny za správnou praxi agentury EU-OSHA v rámci kampaně Zdravé pracoviště, které představují účinné strategie a technologie, jež lze zavést ve všech odvětvích s cílem zlepšit bezpečnost a ochranu zdraví při práci;

27. pověřuje svou předsedkyni, aby předala toto usnesení Radě a Komisi.